

Підсумовуючи сказане. Микола Підгорний був не лише в історії СРСР, але й в історії Російської імперії, і, цілком можливо, й у світовій історії, першим, хто надто ризиковано не лише для кар'єри, а й для власного буття, ставши ініціатором і, де-факто, ставши на чолі зміни влади в тоталітарній країні *свідомо ніколи не претендував* на те, щоби очолити державу. Він керувався суттєво іншими, успадкованими із багатовікової традиції українських предків, христоцентричними, христонаслідувальними, принципами. Ясна річ, у добу тоталітаризму їх він ніколи не декларував. Просто, по змозі, прагнув жити за цими принципами. У тсуголосності з ними, відверто протестував проти роздмухування непомірного культів Хрущева і Брежнева, оскільки ясно усвідомлював до чого це призводить. Завжди прагнув жити за цими законами. Його підтримка О.І.Кириченка, про яку йшлося у цій статті, є ясным, непоодиноким свідченням. Не лише за народженням а й за вихованням, самосвідомістю й самим духом М.В.Підгорний був українцем. Отже, мав нескорений дух. Численні фактографічні свідчення цьому твердженню також наведено у цій розвідці. Ми не ставимо за мету ідеалізувати українську постать Миколи Підгорного. Але вже те, що він наважився на названі й проаналізо-

вані нами вище вчинки однозначно свідчить – він був неординарною й масштабною, але зумисне забутою українською особистістю, що часто мала визначальний вплив на рух світової історії. Він був постаттю, що потребує глибинного осмислення в новітньому філософсько-українознавчому дискурсі. Постаттю, яка перебуваючи в системі, за багатьма світоглядними засадами та принципами сутнісно протистояла їй.

Список використаних джерел:

1. Шелест П. Справжній суд історії ще попереду. К.: "Генеза". – 2003. – 794 с.
2. Патон Б. Знакова фігура // Володимир Щербицький. Спогади сучасників. – К.: вид. дім "Ін юре". – 2003. – С.25-38.
3. Дочка Николая Подгорного Наталья: Папа был страстным болельщиком киевского "Динамо" // газ. "Факты" от 16 января 2013 года.
4. Врублевський В. Володимир Щербицький: правда і вигадки // Володимир Щербицький. Спогади сучасників. – К.: вид. дім "Ін юре". – 2003. – С.375-579.
5. Овчаренко Ф. Спогади. К.: "Оріяни". – 2000. – 456 с.
6. Гришин В.В. Катастрофа. От Хрущева до Горбачева. М.: 1992. – 153 с.
7. Медведев Р. Начало и конец "пражской весны" Зеркало недели от 19 февраля 1999 года.
8. Сойма В. Запрещенный Сталин. – М.: ОЛМА-ПРЕСС, – 2005. – 475 с.

Надійшла до редколегії 24.11.2018

П.Н. Ямчук

ЛИЧНОСТЬ НИКОЛАЯ ПОДГОРНОГО В СОЦИАЛЬНО-ИСТОРИЧЕСКОМ КОНТЕКСТЕ XX ВЕКА

В статье, посвященной анализу малоизученной в новейшем социально-гуманитарном дискурсе фигуры украинского государственного и политического деятеля Н.В.Подгорного, в философско-украиноведческом аспекте обращено внимание на изучение его ценностно-смысловых и бытийных приоритетов. Исследуются малоизвестные черты его психологического портрета, очерчиваются морально-этические доминанты, актуализовавшиеся в его государственной и общественной деятельности и жизни. Анализируются отношение Н.В. Подгорного к Украине, к украинскому духовно-интеллектуальному феномену, проявленное в разных социально-бытийных и исторических ситуациях. Проведен анализ оценок современниками личности Н.В.Подгорного. Отдельно изучаются и поныне малоизвестные его поступки и действия во время Пражской весны 1968 года, сопротивление тихой сталинизации раннебрежневского периода.

Ключевые слова: Николай Подгорный, личность, социально-исторический контекст, украиноцентризм, философия социального бытия, перспектива.

P.M. Yamchuk

PERSONALITY OF MYKOLA PIDHORNYYI IN SOCIAL AND HISTORICAL CONTEXT OF THE 20TH CENTURY

The article is devoted to an outstanding Ukrainian statesman and political leader M.V. Pidhornyyi, whose figure hasn't been sufficiently studied in the newest social and humanist discourse. The article presents the research into the phenomenon of this personality in different conceptual dimensions. From the philosophical and Ukrainian studies aspects, special attention is paid to the values, conceptual and existential priorities of M.V. Pidhornyyi. Less known traits and even unknown features of his psychological portrait were studied, his moral and ethical dominants that actualized in his state-civic activity and everyday life were outlined.

Our analysis focuses on M.V. Pidhornyyi attitude to Ukraine, Ukrainian spiritual and intellectual phenomenon, revealed in various social-existential and historical situations. In particular, attention is focused on the study of the less known pages of Mykola Pidhornyyi activity, related to his aspiration to return back to Ukraine, to its millennia-old capital Kyiv, even after obtaining the highest positions in Moscow authority hierarchy of the Communist Party of the USSR.

Unwillingness to leave Ukraine and Kyiv, its sacral capital, was also shown by the President of the Academy of Sciences of the Ukrainian Soviet Socialist Republic Borys Paton and a years-long leader of the Ukrainian Soviet Socialist Republic Volodymyr Shcherbytskyi, when they reported to Moscow, already in the Brezhnev era, about their own refusal to hold there the highest posts of the President of the Academy of Sciences of the USSR and the Head of the Council of Ministers of the USSR. The present study also deals with the transcendental phenomenon of involvement of the Ukrainian statesmen and scientific devotees of Ukrainianness in Ukraine, and Ukraine-centrism as it is.

Evidence as to the phenomenon of Mykola Pidhornyyi personality, presented in the diary notes of Petro Shelest, wasn't actualized to the full extent in a present-day philosophical Ukrainian studies. The matter is that Mykola Pidhornyyi deliberately supported the desire to return to Ukraine after unfair dismissal of the first Secretary of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine Oleksii Kyrychenko, who was one of the authors of little-known nowadays after-Stalin Ukrainization. Mykola Pidhornyyi and Petro Shelest were unanimous in Christocentric understanding the desire of the former leader of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine to return to the homeland.

Evaluations of M.V. Pidhornyyi personality, made by his contemporaries, were also analyzed. In particular, the memoirs of Nataliya Mykolaivna, the daughter of M.V. Pidhornyyi, about personal outlook and existential priorities of her father are presented in the article.

This presents a large-scale receptive field for further research. Special analysis is carried out on still unknown actions and deeds of M.V. Pidhornyyi during the Prague Spring in 1968, his opposition to quiet Stalinization of the early Brezhnev times.

Key words: Mykola Pidhornyyi, personality, social and historical context, Ukraine-centrism, ontology, reception.